

природного середовища, а також впровадити систематичну підготовку фахівців з цього напрямку.

- Модернізувати лабораторну базу для: виявлення та ідентифікації токсичних (отруйних) хімічних речовин в середовищі життєдіяльності людини – повітрі, воді, ґрунті, харчових продуктах внаслідок техногенних аварій, терористичних актів, контрабанди та інших незаконних дій

- Відновити клінічні (госпітальні) потужності на випадок масових уражень людей для надання кваліфікованої токсикологічної медичної допомоги постраждалим.

Стратегія безпеки України має ґрунтуватися на аналізі швидких змін реалій, нових ризиків і викликів, а також динаміці наявних глобальних проблем. Вихідною базою є аналіз можливих та реальних небезпек і загроз на території держави. Саме від оцінки хімічної обстановки у широкому й вузькому значенні цього поняття і методології хімічної безпеки значною мірою залежать своєчасність, якість та ефективність проведення комплексу заходів щодо захисту від хімічних чинників ураження.

Література:

1. Адаменко М.І. Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій / М.І. Адаменко, Ю.В. Квітковський //Управління проектами: Стан та перспективи: Матеріали науково-практичної конференції. – Миколаїв: НУК, 2011. – С.186-190.
2. Проданчук М.Г. Сучасні проблеми у забезпеченні хімічної безпеки та захисту населення від токсичних хімічних речовин. / М.Г.Проданчук, Л.І.Повякель, Л.М.Смердова// Восточно-европейский журнал передовых технологий. – Харьков: «Технологический центр», 2013. - №1/10 (61). – С. 127-131.
3. Калиненко Л. В. Сучасний стан і проблеми радіаційного і хімічного захисту населення та території України / Л.В.Калиненко, Л.В.Перепилятникова, А.А. Слюсар, Н.О.Кимаковська // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб. наук. пр. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010. - №4(36). – С. 128-132.

УДК 007:681.518

ПРОБЛЕМА ВИКОРИСТАННЯ ЗАХИСНИХ СПОРУД ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ МИРНОГО І ВОЄННОГО ЧАСУ

Шворінь М.С., студент гр. М5/2

Миколаївський національний аграрний університет
Науковий керівник ст. викл. Петров І.В.

Анотація

Дослідження спрямоване на дослідження стану сховищ в Україні, з'ясування забезпеченості населення захисними спорудами.

Annotation

The research aims to study the state of storage facilities in Ukraine, to ascertain availability of defenses.

Ні для кого не секрет, що за роки незалежності України багато бомбосховищ перейшли у «приватну власність», шляхом списання та використання таких приміщень з

метою підприємницької діяльності, а ті, що перебувають у державній та комунальній власності переважно перебувають у незадовільному стані.

У світлі останніх подій на сході країни, стало першочерговим питання цивільного захисту населення на випадок війни і державні правоохоронні органи та громадськість зацікавилися станом захисних споруд.

На сьогодні поняття «сховище», розглянуто в ч. 1 ст. 32 Кодексу Цивільного захисту - це герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів.

Основним документом, що регулює питання захисних споруд цивільного захисту є Кодекс цивільного захисту.

У главі 7 статті 32 «Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту» Кодексу цивільного захисту вказано:

До захисних споруд цивільного захисту належать:

- сховище;
- протирадіаційне укриття;
- швидкосторуджувана захисна споруда цивільного захисту

Для захисту людей від деяких факторів небезпеки, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій у мирний час, та дії засобів ураження в особливий період також використовуються споруди подвійного призначення та найпростіші укриття.

Споруда подвійного призначення - це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

Найпростіше укриття - це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

Частиною 12 ст. 32 Кодексу цивільного захисту передбачено, що захисні споруди цивільного захисту державної та комунальної власності не підлягають приватизації (відчуженню).

Обов'язки щодо формування заходів державної політики зі створення, утримання та здійснення реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту, а також ведення їх обліку покладені на Державну службу України з надзвичайних ситуацій (центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту).

Також місцеві державні адміністрації, як місцеві органи виконавчої влади, уповноважені здійснювати контроль за станом захисних споруд цивільного захисту.

Згідно із пунктами 8, 9 ст. 32 Кодексу цивільного захисту утримання захисних споруд цивільного захисту у готовності до використання за призначенням здійснюється суб'єктами господарювання, на балансі яких вони перебувають (зокрема споруд, що не увійшли до їхніх статутних капіталів у процесі приватизації (корпоратизації), через власні кошти. У разі використання однієї захисної споруди кількома суб'єктами господарювання вони беруть участь в утриманні споруди відповідно до укладених між ними договорів.

Висновки щодо стану захисної споруди і доцільності проведення відновних робіт видаються представником проектної організації на підставі результатів її безпосереднього огляду, технічних випробувань елементів будівельних конструкцій неруйнівними методами контролю та інженерних розрахунків.

Самочинне знесення захисних споруд може мати наслідком притягнення керівника підприємства до кримінальної відповідальності.

Узагальнюючи зазначене та враховуючи останні події в Україні, рекомендуємо спочатку з'ясувати, шляхом залучення відповідних спеціалістів, чи справді сховище є у аварійному стані та не придатне до експлуатації і у випадку підтвердження, розглянути можливість списання. Але це не дає стовідсоткової гарантії, що ДСНС погодиться списати

таке сховище і судова практика свідчить, що станом таких захисних споруд зацікавилась прокуратура.

Забезпеченість населення Миколаївської області в сховищах становить 94% і на даний момент існує потреба в знаходженні ще 6% споруд для укриття близько 90 тисяч осіб. Про це в ході засідання ради захисту регіону 14 січня 2016 року розповів начальник Головного управління ДСНС в Миколаївській області Максим Грицаєнко. Так, на сьогоднішній день на обліку Миколаївської області знаходиться 1139 захисних споруд цивільного захисту. За результатами роботи, проведеної в 2015 році, на сьогоднішній день 62 споруди готові до використання, 677 (це 60%) обмеженої готовності, 400 об'єктів (35%) не готові. 65% споруд Миколаївської області можуть прийняти населення в разі потреби. Загальна місткість захисних споруд області становить 206 тисяч 884 людини. З урахуванням підвальних приміщень, які можна використовувати додатково, можна сховати ще близько 867 тисяч осіб. Березнегуватська, Миколаївська, і Кривоозерська РДА, міськвиконком Миколаєва, Вознесенська і Очакова в минулому році виділили близько 1,8 мільйонів гривень для проведення робіт на 84 захисних спорудах. Разом з тим, в ході інвентаризації було виявлено 234 споруди, які були вказані в документах ще радянських часів, які по факту не підлягають ремонту. Також були виявлені захисні споруди, які використані у власних потребах. Зокрема, на сьогоднішній день виявлено 98 об'єктів, які були незаконно передані в оренду. У минулому році органами прокуратури Миколаївської області у взаємодії з територіальними органами ДСНС були встановлені неодноразові випадки порушень вимог Кодексу цивільного захисту України в діяльності органів місцевого самоврядування та виконавчої влади при здійсненні останніми повноважень у сфері цивільного захисту населення. За даними фактами було відкрито 19 кримінальних проваджень. Під час досудового розслідування усунуено порушення та забезпечена герметизація бомбосховища, розташованого в підвалі будинку в центрі міста Миколаєва, яке власники кафе до цього використовували в якості допоміжного приміщення.

На офіційному сайті мерії Миколаєва опублікований список всіх захисних споруд міста, які можливо використовувати для укриття населення.

Література:

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Постанова КМУ «Про затвердження Інструкції про порядок списання непридатних захисних споруд оборони» від 08.04.1999р. №567.
3. Наказ зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02.11.2006р. за №1180/13054 «Про затвердження Інструкції щодо утримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час».
4. Інформаційний портал міста Миколаєва. Режим доступу: <https://news.pn/ru/public/152641>.
5. Інформаційний портал міста Миколаєва. Режим доступу: <https://news.pn/ru/criminal/153815>

УДК 621.86

ЗАГАЛЬНА КЛАСИФІКАЦІЯ І ПРИЗНАЧЕННЯ ПІДЙОМНИХ МАШИН

Пчельнікова Н.І., студентка гр. М 4/3

Миколаївський національний аграрний університет
Науковий керівник к.т.н., проф. Іванов Г.О.